

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W SIERAKOWIE ŚLĄSKIM
ul. Szkolna 4
42-793 Sieraków Śląski**

***„KAŻDY CZŁOWIEK POSIADA JAKIEŚ TALENY I PRZEZ TO
JEST GODNY PODZIWU”***

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2025/26.
- Statut Szkoły Podstawowej w Sierakowie Śląskim.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Sierakowie Śląskim opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program skierowany jest do uczniów Szkoły Podstawowej w Sierakowie Śląskim, dyrekcji szkoły, nauczycieli, wychowawców klas, wychowawcy świetlicy oraz szkolnych specjalistów, pracowników administracyjnych oraz rodziców i opiekunów prawnych. Realizacja programu opiera się na konsekwentnej postawie całego zespołu pedagogicznego, właściwej współpracy z rodzicami, pracownikami szkoły, instytucjami oświatowymi, kulturalnymi. Realizacja działań ujętych w programie ma przynieść korzyść całej społeczności szkolnej.

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na poznanie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

1. Czynniki ryzyka można określić następująco:

- negatywny wpływ postaw rodzicielskich, negatywne komentarze na temat szkoły, jej pracowników i ich kompetencji, co przekłada się na całokształt zachowania uczniów, ich ubiór, zachowanie na lekcji, oczekiwania, że nauczyciele wykonają za nich część obowiązków;
- spadające zaangażowanie rodziców w sprawy szkoły, choć utrzymuje się grupa rodziców, którzy zawsze są gotowi do wszelkiej pomocy;
- zachowania przemocowe, cyberprzemoc, bullying;

- problemy z zachowaniem uczniów w szkole;
- niska samoocena;
- deficyty rozwojowe (16 uczniów posiada opinię z dostosowaniem wymagań do indywidualnych potrzeb psychofizycznych, 9 uczniów orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego);
- odrzucenie przez rówieśników;
- problemy w radzeniu sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami;
- brak empatii ze strony uczniów;
- negatywny wpływ grupy koleżeńskiej;
- niska motywacja do nauki;
- samookaleczanie;
- negatywny stosunek do szkoły, wynikający z obawy przed oceną innych, kartkówkami, sprawdzianami, doświadczeniem przemocy;
- niska kultura słowa, wyzwiska, przekleństwa;
- nadmierne obciążenie obowiązkami szkolnymi;
- nadmierne obciążenie uczniów zajęciami dodatkowymi, pozaszkolnymi.

2. Do **czynników chroniących** zaliczamy:

- wartości tj. rodzina, przyjaźń, miłość odgrywające istotną rolę w życiu uczniów;
- utrzymywanie relacji rówieśniczych poza szkołą;
- utrzymywanie pozytywnych relacji między uczniami;
- bezpieczne i akceptujące środowisko rodzinne;
- racjonalne korzystanie z Internetu;
- posiadanie planów i celów przez uczniów;
- niskie zainteresowanie ze strony uczniów substancjami psychoaktywnymi;
- umiejętności społeczne;
- obecność wspierających dorosłych;
- więź z rodzicami, zaangażowanie rodziców w życie dziecka, wsparcie rodziców;
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli;
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- współpraca uczniów między klasami, zawsze mogą liczyć na swoje wsparcie;
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu - tzw. pedagogika pozytywna;
- zaangażowanie w konstruktywną działalność;

- udział w konkursach, zawodach;
- udział uczniów w zajęciach w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej organizowanej na terenie szkoły, zarówno w zajęciach wyrównujących deficyty jak i rozwijających zainteresowania;
- liczny udział uczniów w zajęciach pozaszkolnych np. szkole muzycznej, mażoretkach, klubach piłki nożnej;
- bieżąca współpraca wszystkich pracowników szkoły;
- zaangażowanie uczniów w życie szkolne, aktywny udział w lekcjach;
- dobre wyposażenie szkoły, klas, wysoki standard zawsze działającego sprzętu;
- zawsze gotowy do pomocy, kompetentny i zaangażowany personel obsługi;
- zasada nieużywania telefonów komórkowych w szkole;
- realizacja programów rekomendowanych z zakresu zdrowia psychicznego i profilaktyki uniwersalnej.

W działaniach profilaktycznych należy więc nadal realizować działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują Kryteria efektywności:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

I. Misja szkoły

„Każdy człowiek posiada jakieś talenty i przez to jest godny podziwu” Jan Paweł

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości oraz poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom, przeciwdziała pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtuje postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troskę o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Pragniemy, aby nasi uczniowie byli solidnie przygotowani do nauki na następnych etapach kształcenia i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie, aby rodzice darzyli nas zaufaniem, aby pracownicy szkoły mieli satysfakcję z wykonywanej pracy i aby szkoła cieszyła się uznaniem w środowisku lokalnym.

II. Wizja szkoły

Nasza szkoła jest przyjazna dzieciom i ich rodzicom, ściśle związana ze społecznością lokalną, otwarta na potrzeby wychowanków i środowiska. Szkoła wspiera rozwój uczniów poprzez stworzenie bezpiecznej i twórczej atmosfery procesu nauczania, rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych uzdolnień, rozbudzanie chęci i szacunku do nauki przez całe życie. Celem naszej szkoły jest systematyczne podnoszenie jakości pracy we wszystkich obszarach w atmosferze przyjaźni i wzajemnej akceptacji. Chcemy, aby nasi uczniowie byli przygotowani do życia w społeczności lokalnej, aby byli otwarci na świat i potrzeby innych ludzi, oraz aby rozwijali swoje zainteresowania, zdobyte umiejętności, zdolności i pasje.

III. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Absolwent jest:

- **aktywny**- posiada zainteresowania, pasje jest twórczy , wykazuje się samodzielnością
- **ciekawý świata**- korzysta z różnych źródeł informacji wykorzystuje zdobytą wiedzę
- **odpowiedzialny**- umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje• posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- **otwarty**- potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych
- **optymistą**- pozytywnie patrzy na świat, szanuje siebie i innych
- **tolerancyjny**- szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi**- zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych
- **obowiązkowy i punktualny**- dotrzymuje terminów, sprawnie planuje swoje zajęcia

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

V. Cele szczegółowe pracy wychowawczo – profilaktycznej

1. Kształtowanie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym z uwzględnieniem jego predyspozycji fizycznych, psychicznych, emocjonalnych, intelektualnych oraz środowiska rodzinnego i kulturowego.
2. Uczenie szacunku do tradycji, dóbr kultury, symboli państwowych, miejsc pamięci narodowej oraz kształtowanie postaw patriotycznych. Poszanowanie świąt narodowych i aktywne w nich uczestnictwo.
3. Rozbudzanie wewnętrznej potrzeby uczenia się odkrywania świata, relacji między różnymi zjawiskami oraz dziedzin działalności człowieka oraz kształtowanie pozytywnego nastawienia do wiedzy jako wartości.
4. Kształtowanie zainteresowań i wrażliwości poznawczej na przejawy prawdy, dobra i piękna w świecie. Wdrażanie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości uniwersalnych.
5. Wdrażanie do poszanowania dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na

wartości kultur Europy i Świata.

6. Wspieranie rozwoju psychicznego uczniów i wyposażenia ich w umiejętności interpersonalne. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
7. Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Promowanie postawy szacunku dla każdego człowieka, jego godności oraz tolerancji dla inności, niepełnosprawności i niesprawiedliwości społecznej.
8. Umiejętność współżycia i współdziałania w zespole klasowym, jego integracja oraz szacunek i życzliwość wobec nauczycieli i kolegów. Integrowanie społeczności szkolnej.
9. Wdrażanie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowanie się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie. Uczenie się samodzielności i odpowiedzialności za siebie i innych.
10. Troska o wysoki stopień kultury osobistej we wszystkich jej aspektach. Wdrażanie i rozwijanie zasad dobrego zachowania w szkole i poza szkołą.
11. Propagowanie edukacji prozdrowotnej jako formy zapobiegania zachowaniom ryzykownym. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy. Zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
12. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb ucznia.
13. Przygotowanie uczniów do życia zawodowego, samorealizacji i aktywnego udziału w życiu publicznym.

VI. Zadania

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta.
2. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych.
3. Współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz

zachowań proekologicznych.

4. Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
5. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.
6. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów.
7. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
8. Przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
2. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
3. Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
3. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
4. Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.

5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych.
2. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
3. Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. Wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
2. Wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach

systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,

- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

VII. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogami oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych i uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobisty ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy, innymi nauczycielami uczącymi w klasie, pedagogiem,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,

- współpracuje z Wychowawcami i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VIII. Metody i formy pracy wychowawczo – profilaktycznej

Do form i metod działalności wychowawczej zaliczamy:

- godziny z wychowawcą,
- realizację celów wychowawczo - profilaktycznych na lekcjach z poszczególnych przedmiotów,
- uroczystości ogólnoszkolne i klasowe,
- prelekcje/ warsztaty, zajęcia edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi,
- kontakty z rodzicami,
- współpracę z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
- działalność Samorządu Uczniowskiego oraz innych organizacji,
- wykorzystanie wytworów pracy uczniów: konkursy, gazetki, wystawki,
- wycieczki, wyjazdy edukacyjne, wycieczki przedmiotowo – dydaktyczne, wyjazdy do kina i do teatru,
- projekty edukacyjne,
- rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez: koła zainteresowań, zajęcia sportowe,
- podtrzymywanie i rozwijanie tradycji szkoły: uroczyste akademie związane z obchodami rocznic i świąt państwowych,
- konkursy wewnątrzszkolne i zewnątrzszkolne, turnieje,
- udział w akcjach charytatywnych.

IX. Harmonogram działań

1. Działania z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w sferze fizycznej

L p	ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	UWAGI, TERMINY REALIZACJI
1.	Kształtowanie odpowiedzialności za swoje bezpieczeństwo	- Prowadzenie lekcji poglądowych we współpracy z Policją na temat zachowania na drodze. - Organizowanie pogadań na temat przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i na boisku. - Realizacja treści z zakresu wychowania komunikacyjnego. - Uczniowie klasy IV zdobywają kartę rowerową.	wychowawcy nauczyciel wychowania fizycznego nauczyciel EDB pedagog	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem
2.	Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole	- Zapewnienie dzieciom dojeżdżającym opieki w świetlicy szkolnej. - Zapewnienie opieki uczniom oczekującym na odjazd autobusu szkolnego. - Dyżury nauczycielskie przed lekcjami, w czasie przerw i po lekcjach. - Organizacja dożywiania	nauczyciel świetlicy nauczyciele przedmiotów wicedyrektor	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem

3.	Opieka psychologiczna nad dziećmi	- Stała współpraca z Publiczną Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lublińcu - Organizowanie warunków do realizacji zaleceń wynikających z opinii i orzeczeń wydanych przez Poradnię - Wzmoczona opieka wychowawcza, podejmowanie środków zaradczych i zapobiegawczych oraz pomoc uczniom ze środowisk zagrożonych niedostosowaniem społecznym, a także znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. - Współpraca z GOPS w Ciasnej - Utrzymywanie stałego kontaktu indywidualnego z rodzicami uczniów mających trudności w nauce i sprawiających kłopoty wychowawcze. - Zapewnienie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego	wychowawcy szkolni specjaliści nauczyciele przedmiotów	cały rok szkolny fakt spotkania powinien być każdorazowo odnotowany w dzienniku.
4.	Zapoznanie uczniów z zasadami profilaktyki zdrowotnej	- Pogadanki nt. znaczenia codziennej higieny dla zdrowia. - Współpraca z pielęgniarką szkolną - Zasady racjonalnego żywienia - Udział w programie „Profilaktyka depresji” - Profilaktyka zdrowia psychicznego - W okresie wzmożonej zachorowalności na choroby zakaźne nauczyciele wzmacniają działania edukacyjne, przypominające dzieciom zasady higieny.	pielęgniarka wychowawcy pedagog psycholog nauczyciele edukacji zdrowotnej	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem

5.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec zagrożeń patologiami życia społecznego	- Zorganizowanie pogadanek, warsztatów na temat uzależnień i zagrożeń z nimi związanych. - Udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” - Rozmowy indywidualne z uczniami. - Zagrożenie uzależnieniem od gier i technologii komputerowych - Bezpieczeństwo w sieci. - Internet korzyści i zagrożenia - Rozmowy indywidualne z uczniami potrzebującymi wsparcia, przejawiającymi zachowania ryzykowne	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciel edukacji zdrowotnej	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem
6.	Troska o harmonijny rozwój ucznia	- Lekcje nt. zdrowia i dbania o własny rozwój fizyczny. - Organizowanie szkolnych rozgrywek sportowych w różnych dyscyplinach sportu. - Promowanie aktywnego wypoczynku: spędzanie przerw śródlekcyjnych na szkolnym podwórku , gry i zabawy z wykorzystaniem sprzętu sportowego - Zwracanie uwagi na prawidłową postawę ciała w czasie zajęć, stosowanie przerw śródlekcyjnych, wietrzenie pomieszczeń klasowych. - Organizowanie turystyki szkolnej – wycieczki krajoznawcze, wycieczki edukacyjne.	nauczyciel wychowania fizycznego, nauczyciele dyżurujący, wychowawcy	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem

2. Działania z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w sferze psychicznej

L p	ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALN E	UWAGI, TERMINY REALIZACJI
1.	Umożliwienie uczniom dobrego poznania rzeczywistości przyrodniczej, społecznej i kulturowej	- Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. - Organizowanie kółek zainteresowań. - Wykorzystywanie odpowiednio dobranych środków dydaktycznych. - Umożliwienie korzystania z pracowni komputerowej. - Udział uczniów w konkursach, olimpiadach, quizach. - Systematyczne przeprowadzanie kontroli i oceny wyników nauczania.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem
2.	Ulepszanie i udoskonalanie przez nauczycieli organizacji pracy	- Dokładne poznanie każdego ucznia (obserwacja ucznia, indywidualne rozmowy nauczycieli z uczniami i ich rodzicami, wywiady środowiskowe, badania testowe) - Różne sposoby aktywizowania uczniów na lekcji. - Stosowanie zasady indywidualizacji tempa uczenia się. - Stosowanie zasady stopniowania trudności. - Stosowanie wielostronnych metod i technik, wywołujących aktywność poznawczą i praktyczną uczniów - Korzystanie z pracowni komputerowej w ramach zajęć z różnych przedmiotów.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny

3.	Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów	- Indywidualna praca z uczniem zdolnym. - Stosowanie metod aktywizujących na lekcji. - Twórcze rozwiązywanie problemów. - Rozmowy na interesujące tematy. - Obserwacja uczniów ukierunkowana na odkrycie ich talentów. - Organizowanie sytuacji wyzwających inwencję twórczą.	nauczyciele przedmiotów wychowawcy pedagog psycholog	cały rok szkolny
4.	Budzenie ambicji poszerzania wiedzy i korzystania z dóbr kultury	- Wyjazdy do kina, do teatru, na koncerty. - Wyjazdy do muzeum, galerii, na wystawę. - Wycieczki turystyczno – krajoznawcze. - Rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez konkursy i imprezy czytelnicze. - Promocja dobrej książki. - Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi. - Rozumne korzystanie z Internetu.	wychowawcy szkolni specjaliści nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele języka polskiego	cały rok szkolny

3. Działania z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w sferze społecznej

L p	ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	UWAGI, TERMINY REALIZACJI
1.	Wpajanie i egzekwowanie norm i zasad dobrego zachowania	- Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami oraz respektowanie ich. - Przybliżenie i w prowadzenie w życie zasad savoir-vivre'u. - Przestrzeganie właściwych form zwracania się do siebie. - Nauka składania życzeń, pakowania i wręczania prezentów. - Stworzenie jasnego systemu kar i nagród oraz konsekwentne przestrzeganie go. - Analiza przyczyn zachowań negatywnych. - Brak akceptacji dla jakichkolwiek przejawów agresji (również słownej). - Reagowanie na przejawy zła.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem Kary i nagrody określono w Statucie Szkoły
2.	Rozwijanie postawy szacunku, zrozumienia i chęci niesienia pomocy	- Organizowanie akcji charytatywnych - Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce. - Lekcje wychowawcze nt. wrażliwości, rozpoznawania potrzeb. - Przekazanie uczniom informacji u kogo mogą szukać pomocy w trudnych sytuacjach (inf. również na gazetce szkolnej) - Upowszechnianie idei wolontariatu.	wszyscy nauczyciele wychowawcy szkolni specjaliści opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu	cały rok szkolny
3.	Uczenie szacunku dla pracy innych oraz	- Pogadanki nt. korzystania z urządzeń szkolnych, wyposażenia klas, łazienek,	wychowawcy szkolni specjaliści pracownicy szkoły	

	właściwego korzystania z wyposażenia szkoły i mienia szkolnego	światlicy, pracowni komputerowej, biblioteki. - Prezentowanie właściwych wzorców zachowania przez wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły.		cały rok szkolny
--	--	---	--	------------------

4.	Wprowadzenie w życie kulturalne szkoły wspólnoty lokalnej	- Zdobywanie i pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. - Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. - Współpraca z Mniejszością Niemiecką. - Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. - Organizowanie imprez na rzecz szkoły i środowiska.	wszyscy nauczyciele, nauczycielka języka niemieckiego	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem
5.	Włączanie uczniów do aktywnego udziału w przygotowaniach uroczystości szkolnych i imprez środowiskowych	- W szkole organizowane są uroczystości zgodnie z kalendarzem opracowanym na dany rok szkolny. - W czasie uroczystości wszystkich uczniów obowiązuje odświętny strój szkolny.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny – zgodnie z harmonogramem
6.	Zachęcanie i motywowanie uczniów do udziału w konkursach, zawodach	- Przygotowanie uczniów do udziału w różnych konkursach na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym. - Udział reprezentacji szkoły w rywalizacji sportowej w wybranych dyscyplinach na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym. - Zwracanie uwagi na kulturalne zachowanie się uczniów podczas zawodów oraz wyjazdów do kina, teatru, na wycieczki.	wszyscy nauczyciele, nauczyciel wychowania fizycznego szkolni specjaliści	cały rok szkolny

7	Przygotowanie ucznia do właściwego i aktywnego funkcjonowania w grupie, w życiu społeczności szkolnej i lokalnej	- Włączenie uczniów do aktywnego i świadomego udziału w pracach Samorządu Uczniowskiego - - klasy I –VI Samorządy Klasowe - -klasy V-VIII Samorząd Szkolny. - W szkole działają następujące organizacje: Samorząd Uczniowski, Szkolny Klub Wolontariatu - Organizowanie sytuacji do ćwiczenia samodzielności, samokontroli, samooceny i samorządności – pogadanki i treningi na lekcjach wychowawczych, warsztaty ze szkolnymi specjalistami - Zapoznanie uczniów z pracą samorządu gminnego i powiatowego.	wszyscy nauczyciele, szkolni specjaliści	cały rok szkolny
---	--	--	--	------------------

5. Działania z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w sferze duchowej

L p	ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	UWAGI, TERMINY REALIZACJI
1.	Stworzenie sytuacji wychowawczych do przejawiania postaw asertywnych	- Zajęcia nt. asertywności; treningi zachowań asertywnych. - Zajęcia nt. różnych sposobów rozwiązywania konfliktów. - Radzenie sobie ze złością.	nauczycielka wychowania do życia w rodzinie szkolni specjaliści wychowawcy	cały rok szkolny
2.	Kształtowanie postaw proekologicznych	- Udział w akcjach „Sprzątanie Świata”, Dzień Ziemi. - Dokarmianie zwierząt. - Zbiórki żołądki.	wychowawcy nauczycielki przyrody, geografii, biologii	cały rok szkolny

3.	Kształtowanie postaw tolerancji i wrażliwości społecznej	- Doskonalenie komunikacji w grupie, zespole klasowym – zajęcia integracyjne. - Ćwiczenia rozwijające umiejętność wyrażania własnych poglądów, umiejętność słuchania argumentów innych osób. - Stwarzanie okazji do zacieśniania więzów koleżeńskich, podejmowania grupowych decyzji i odpowiedzialności za nie.	wszyscy nauczyciele szkolni specjaliści	cały rok szkolny
4.	Ukazywanie wartości rodziny, rodzinnych więzów i tradycji rodzinnych	- Każdy zna historię swojej rodziny, potrafi powiedzieć kilka słów o swoich przodkach. - Uroczystości i święta rodzinne. - Dzień Babci i Dziadka. - Aktywny udział uczniów w zajęciach wychowania do życia w rodzinie.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
5.	Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych	- Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, regionem, krajem. - Poznają symbole narodowe i europejskie. - Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. - Działają na rzecz szkolnego wolontariatu. - Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. - Docenianie cnót obywatelskich (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, tolerancja, odwaga cywilna) poprzez poznanie działań wybitnych Polaków: na wybranych zajęciach edukacyjnych, realizacja projektów, udział w konkursach.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny

X. Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez: obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian, analizę dokumentacji, przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, rozmowy z rodzicami, wymianę spostrzeżeń wychowawców i nauczycieli oraz analizy przypadków. W nanoszeniu zmian w programie bierze się również pod uwagę wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka.

Program wychowawczo–profilaktyczny został zatwierdzony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej w Sierakowie Śląskim w dniu 30.09.2025 r.